

Haminan kuuluisin torinkulma oli Lyylin ja Augustin valtakunta

Aholaisenkulma on Haminassa kaikille tuttu. Historia elää, vaikka samalla torinkulmalla valmistaudutaan jo uusien kaupunkikotien aikaan. Uuden talon kivijalkaan, kuten kaupungeissa tavataan sanoa, tulee kauppahuoneille tilaa. Saman hyvän liikepaikan bongasivat aikoinaan myös Aholaisen Lyyli ja August.

Tontti oli joutomaata, kun leipuri August Aholainen ryhtyi katselemaan sitä visionäärin silmin. Siinä olisi oman leipomon mentävä kulmaus, juuri sopiva. Mutta oliko Kaivokadun ja Satamakadun kulmaus liian kaukana Raatihuoneentorin hyörinästä ja leivänostajien kukkaroista? Entä kestääkö maapohja, jonka uumenissa vanhojen bastionikäytävien arveltiin risteilevän?

Lyyli ja August punnitsivat ja ottivat riskit. Jos ei yritä, ei voi menestyä. Aholaisenkulman puutalo valmistui vuonna 1927 ja maapohja kesti. Yläkertaan otettiin matkustajakoti vuokralle, alakertaan sijoitettiin omat liiketoimet ja koti. Yritteliäällä pariskunnalla oli neljä lasta ja talo täynnä herkkujen tuoksua. Leipomos-

sa paistettiin piirakoita, leipiä ja leivonnaisia, joita asiakkaat saman talon kahvilassa nauttivat. Lyylin emännöimän myymälän ovi kävi tiuhaan, kun lämpimäisiä ostettiin evääksi ja ruokapöytiin. Yhteistyö luisti myös leskirouva Varvaran kanssa, joka kävi varuskunnan maastossa myymässä pullaa upseerioppilaille ja aloitteli aavistamattaan sotilaskotitoimintaa.

Ennen pitkää kaupungin keskusta asetui Aholaisenkulman naapuriin. Taloa laajennettiin, ja maakunnan markkinat tähtäimessä August investoi lisäksi logistiikkaan: oma auto oli Haminassa toinen laatuaan ja aamusta iltaan ajossa. Autolla vie-

tiin leipäkuormat myös varuskuntaan, suurimmalle yritysasiakkaalle. Se petasi mukavasti torinkulman kauppaa. Vapaalla ollessaan ruotuväki tapasi marssia uunituoreelle puolukkapiirakalle Aholaisenkulmaan.

Kun August alkoi sairastella ja vuonna 1957 kuoli, tarmokas Lyyli jatkoi yksin yrityksen johdossa. Viimeisinä aikoina vanhassa puutalossa toimi kahvila, grillikioski, ravintola ja muutama majoitushuone. Vuosien vierähdettyä myös Lyylin ajasta eteenpäin torinkulmalla koitti uusien suunnitelmien aika. Seuraavalla vuosituhannella YIT osti tontin ja ryhtyi suunnittelemaan sille parhaiten sopivaa ja kaupunkilaisille mieluisaa asuin- ja liiketaloa. Uudesta Aholaisenhovista tulee juuri sellainen, kuin vanhan Aholaisenkulman nuori perillinen. ■

